

Rządowy program na lata 2014-2016

„Bezpieczna i przyjazna szkoła”

Rządowy program na lata 2014-2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła” został przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą Nr 130/2014 z dnia 8 lipca 2014 r.

Program jest:

- kontynuacją Programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła”, który resort edukacji realizował w latach 2008-2013,
- skorelowany z Krajowymi Programami z zakresu zdrowia i profilaktyki,
- oparty na koncepcji profilaktyki pozytywnej, wywodzącej się z nurtu psychologii pozytywnej,
- narzędziem do wspierania szkół i placówek systemu oświaty w realizacji polityki oświatowej państwa; w roku 2014/2015 pn. *„Profilaktyka agresji i przemocy w szkole oraz działań profilaktycznych”*,
- poprzedzony diagnozą problemów środowiska szkolnego w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa, w tym zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży.

Realizatorzy programu

Zadania Programu będą dofinansowane w ramach udzielanych dotacji i realizowane przez:

- jednostki samorządu terytorialnego, w oparciu o porozumienia zawarte z Mazowieckim Kuratorem Oświaty, przy uwzględnieniu przepisów odpowiednio: ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa,
- organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy, którym zlecona zostanie realizacja zadania w trybie tej ustawy.

Odbiorcy programu

- uczniowie i wychowankowie,
- nauczyciele i wychowawcy,
- inni pracownicy szkół i placówek,
- rodzice uczniów i wychowanków lub ich opiekunowie,
- instytucje i podmioty, które mogą wspierać działania szkoły i placówki w środowisku lokalnym,
- organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 tej ustawy, współpracujące ze szkołą i placówką.

Cel główny programu:

Zwiększenie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkołach i placówkach.

Cel szczegółowy nr 1:

Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły i placówki.

Cel szczegółowy nr 2:

Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży.

Cel szczegółowy nr 3 :

Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.

Priorytetowe zadania rekomendowane przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty do realizacji w 2015 r. w ramach programu:

Cel szczegółowy nr 1 :

Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły i placówki.

Rekomendowane zadania:

- 1) prowadzenie zajęć integrujących w klasach, w szczególności w klasach początkowych każdego etapu edukacyjnego oraz w grupach wychowawczych;
- 2) upowszechnianie idei akceptacji różnorodności uczniów i wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, odmiennych kulturowo i językowo, wielojęzycznych oraz idei bezpiecznej i efektywnej edukacji włączającej uczniów i wychowanków z niepełnosprawnościami.

Cel szczegółowy nr 2

Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży.

2.1. Profilaktyka agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy:

Rekomendowane zadania:

- 1) wdrażanie w szkole i placówce programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwiązywanie konfliktów z wykorzystaniem metody mediacji i negocjacji;
- 2) realizacja programów rówieśniczych, takich jak: pomoc koleżeńska w nauce, rówieśniczy doradcy, czy rówieśniczy mediatorzy;
- 3) prowadzenie zajęć z zakresu edukacji prawnej dla uczniów i wychowanków, dotyczących m.in. konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy;
- 4) realizacja przez szkoły i placówki, w tym młodzieżowe ośrodki wychowawcze (MOW) i młodzieżowe ośrodki socjoterapii (MOS), programów z poziomu profilaktyki wskazującej, adresowanych do uczniów i wychowanków z utrwalonymi zachowaniami agresywnymi, wymagających interwencji i dalszych działań korekcyjnych, edukacyjno-terapeutycznych;
- 5) doskonalenie nauczycieli i wychowawców z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy, rozwiązywania konfliktów, podejmowania interwencji profilaktycznych, reagowania w sytuacjach kryzysowych;
- 6) prowadzenie spotkań dla rodziców z zakresu metody szkolnej interwencji profilaktycznej oraz edukacji prawnej, w tym konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy.

2.2. Przeciwdziałanie używaniu substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków oraz profilaktyka uzależnienia od gier komputerowych, Internetu, hazardu.

Rekomendowane zadania:

- 1) realizacja edukacji zdrowotnej w szkołach i placówkach w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom;
- 2) wdrażanie programów profilaktyki uzależnień z zakresu profilaktyki uniwersalnej, rekomendowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, opartych na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności;
- 3) zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozwijanie ich pasji i zainteresowań w ramach zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych.

2.3. Kształtowanie umiejętności uczniów i wychowanków w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności w środowisku tzw. nowych mediów.

Rekomendowane zadanie:

- 1) realizacja w szkołach i placówkach programów profilaktycznych dotyczących zagrożeń przestrzeni medialnej;

2.4. Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych uczniów i wychowanków, m.in. związanych z wyjazdem rodziców za granicę w celach zarobkowych, a także przemocą w rodzinie.

Rekomendowane zadania:

- 1) uwzględnienie tematyki przeciwdziałania przemocy seksualnej w działalności szkoły i placówki;
- 2) tworzenie lokalnych sieci wsparcia dla uczniów i wychowanków przeżywających kryzysy rozwojowe i życiowe;

Cel szczegółowy nr 3 :

Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.

Rekomendowane zadania:

- 1) organizowanie i wspieranie działań służących promocji zdrowego stylu życia, w szczególności:
 - organizacja żywienia w szkole i placówce zapewniającego ciepły i zgodny z normami żywieniowymi posiłek,
 - uwzględnianie potrzeb dzieci w zakresie diety,
 - zapewnienie odpowiedniego asortymentu sklepiku szkolnego,
 - tworzenie ogródków przyszkolnych;
- 2) podejmowanie działań w celu zwiększenia zaangażowania uczniów w zajęcia wychowania fizycznego;
- 3) zagospodarowanie czasu wolnego ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej w szkole i placówce oraz poza nią.

Zasady realizacji projektów

Działania na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa w szkole i placówce **muszą:**

- 1) być oparte na aktualnej i rzetelnej wiedzy z zakresu wychowania i profilaktyki, w tym skutecznych strategii profilaktycznych;
- 2) być **oparte na rzetelnej diagnozie** problemów, potrzeb i zasobów występujących w konkretnej szkole i placówce, a więc odnosić się do danego środowiska szkolnego i jego aktualnej sytuacji;
- 3) **stanowią integralną część programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki;**
- 4) być realizowane **przez całą społeczność szkoły/placówki**, przy współpracy z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły i placówki w środowisku lokalnym.

Zasady realizacji projektów

Projekt **musi** wpisywać się w cel główny Programu, a wybrane działania projektu w cel lub cele szczegółowe Programu.

Projekty konkursowe **muszą** wpisywać się w co najmniej jedno zadanie spośród priorytetowych zadań rekomendowanych do realizacji w projektach na rok 2015.

Uwaga! W projekcie należy określić, które to zadanie/a.

Projekty **muszą** zawierać plan działania mający na celu poprawę istniejącej sytuacji w danym obszarze.

Plan działania **musi** wynikać z diagnozy problemów i potrzeb środowiska szkolnego.

Zaplanowane działania **powinny** uwzględniać zaproponowane w Programie, w ramach wybranego celu szczegółowego zadania, wskaźniki, rezultaty, które mogą być poszerzone o własne wynikające ze specyficznych uwarunkowań danego środowiska szkolnego i lokalnego.

Uwaga! Wskaźniki muszą być liczbowe, procentowe, konkretne.

Zasady realizacji projektów

Uzasadnione diagnozą problemów i potrzeb działania **muszą** być realizowane z zaangażowaniem społeczności szkolnej, a także we współpracy ze środowiskiem lokalnym, w tym służbami, instytucjami, podmiotami właściwymi dla wyszczególnionych zadań projektu.

Każdy projekt **musi** być poddany ewaluacji, a jej wyniki **muszą** zostać przedstawione w sprawozdaniu końcowym.

Uwaga! Koniecznie wskaźniki liczbowe, procentowe, w korespondencji z zaplanowanymi działaniami.

W ofercie **należy** ująć liczbę adresatów pośrednich i bezpośrednich (uczniów, nauczycieli, rodziców, przedstawicieli środowiska lokalnego uczestniczących w projektach) oraz wykazać szkoły, w których będą realizowane działania **(nazwy szkół, adresy)**.

Niezbędne jest wstępne POROZUMIENIE organizatora ze szkołą **(potwierdzenie, że działania projektu obejmą społeczność danej szkoły, z pieczętą szkoły i podpisem dyrektora)**, opisujące wstępny zakres działań.

Uwaga! Diagnoza potrzeb musi dotyczyć szkół objętych działaniami projektu.

Koszty realizacji projektów

Sz szczególnie cenne będą projekty uwzględniające maksymalnie dużo działań bezpośrednio z dziećmi i młodzieżą.

Koszty kwalifikowane obejmują w szczególności:

- 1) koszty wynagrodzeń i honorariów (dot. tylko osób bezpośrednio zaangażowanych w realizację zadania),
- 2) koszty podróży (niezbędne do realizacji zadania),
- 3) koszty zakwaterowania i wyżywienia (niezbędne do realizacji zadania),
- 4) inne koszty wynikające bezpośrednio z realizacji zadania (np. tłumaczenia, druk, publikacje, szkolenia itp.),
- 5) koszty materiałów dydaktycznych, przeznaczonych do realizacji zajęć,
- 6) koszty administracyjne, obejmujące m. in.:
 - koszty zarządzania zadaniem (jeśli są ściśle powiązane z zadaniem),
 - koszty promocji realizowanego zadania, obejmujące m. in. ulotki, plakaty, ogłoszenia prasowe (dotyczące bezpośrednio realizowanego projektu).

Środki przeznaczone na koszty obsługi zadania, w tym koszty administracyjne nie mogą przekraczać 25% dotacji.

WAŻNE

- Termin ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych – **25 marca 2015 r.**
- Maksymalna kwota dofinansowania wynosi: 50.000 zł.
- Zakłada się min.10 % wkład własny - rzeczowy, osobowy lub finansowy.
- Termin realizacji zadania: od dnia podpisania umowy do dnia 31 grudnia 2015 r.
- Prowadzenie dokumentacji z realizacji zadania.
- Sprawozdawczość z realizacji zadania.
- Kontrola realizacji zadania.

Dane kontaktowe w sprawach realizacji programu:

Pani Emilia Wojdyła – Dyrektor Wydziału Zwiększania Szans Edukacyjnych Kuratorium Oświaty w Warszawie, tel. 22 551 24 30

Pani Aldona Łodzińska – Zastępca Dyrektora Wydziału Zarządzania Informacją Kuratorium Oświaty w Warszawie tel. 22 551 24 25

Pani Marzenna Zaleska – st. wizytator Wydziału Zwiększania Szans Edukacyjnych Kuratorium Oświaty w Warszawie, tel. 22 551 24 30

Dziękujemy za uwagę!